

08. siječanj

vlukunic@carnet.hr | 24 veljače, 2026

1881. - uspostavljena prva telefonska veza u Zagrebu

Gradsko poglavarstvo Zagreba 1880. donijelo odluku o izgradnji prve telefonske linije kojom bi povezali Građevinski ured zagrebačkog Gradskog poglavarstva i Gradski vodovod. Razoran potres jačine 6,3 stupnja po Richteru koji je pogodio grad 9. studenog 1880. Godine radove je usporio, ali su ubrzo nastavljeni te je 8. siječnja obavljen prvi telefonski razgovor u Zagrebu.

1942. - rođen Stephen Hawking

Britanski teorijski fizičar i kozmolog Stephen William Hawking djelovao je na području opće teorije relativnosti i kvantne fizike. Došao je do spoznaje da crne rupe mogu zračiti, a to zračenje je prema njemu nazvano Hawkingovo zračenje. Oblik je to zračenja koje teorijski predviđa kvantna fizika, a koje bi mogla emitirati crna rupa te tako gubiti energiju i naposljetku ispariti. U dobi od 21 godine dijagnosticiran mu je ALS amiotrofična lateralna skleroza zbog koje je postao slučajni 'glasnogovornik' asistivne tehnologije koja mu je omogućila, unatoč tome što je bio potpuno paraliziran, nastaviti sa znanstvenim radovima i predavanjima. Postao je najprepoznatljiviji korisnik uređaja za generiranje govora na svijetu poznat po invalidskim kolicima i metalnom glasu.

1970. - George Washington održao prvi govor o stanju nacije

Prvi američki predsjednik George Washington održao je okupljenom Kongresu u Federal Hallu u New Yorku prvi govor o stanju nacije. Ustavna je to dužnost predsjednika da „Kongresu prenese informacije o stanju u Uniji“. Washington je obuhvatio niz tema od nacionalne obrane, vanjske politike, gospodarstva i obrazovanja. Govor je započeo čestitajući Sjevernoj Karolini na pridruživanju Uniji. Govor o stanju nacije taj naziv dobiva 1935. godine kada predsjednik Franklin D. Roosevelt uvodi taj naziv. Do tada je bio jednostavno znan kao godišnje izvješće Kongresu. I dok su Washington i John Adam poruke Kongresu prenijeli osobno, predsjednik Thomas Jefferson, treći američki predsjednik, odlučio je Kongresu i Senatu se obratiti pisanim putem. Ta praksa se zadržala 112 godina kada predsjednik Woodrow Wilson svoju poruku Kongresu prenosi osobno. Prvi govor koji je emitiran putem radija je govor predsjednika Calvina Coolidgea dok je Trumanov govor 1947. godine prvi emitiran na televiziji. 2002. godine na web stranicama Bijele kuće prenošen je govor predsjednika Georgea W. Busha.